מהנעשה והנשמע

בחצר הקודש

גליון שבועי פנימי לקהל אנ"ש חסידי סקווירא

פרשת בלק
תשפ"ד

גליון מב
שנה לא

דברות קודש

✵ **דברי הדרכה והתחזקות אשר השמיע כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א לבחורי ישיבות שונות מרחבי ארה"ב, שנכנסו לקו"פ במוצש"ק פרשת קרח העעל"ט אחר הבדלה:**

תמוז ואב - זמני תשובה

ס'איז שוין ראש חודש תמוז היינט, און ביי חסידים האט מען געזאגט אז תמו"ז איז ראשי תיבות ז'מני ת'שובה מ'משמשים ו'באים.

הרה"ק דער רבי ר' שמעלקא זי"ע זאגט די זעלבע בחינה עה"פ (איוב לא, א) ברית כרתי לעיני ומה אתבונן על בתולה, אז מזל אלול איז דאך בתול"ה און ס'שטייט פון אריה"ק אז תמוז און אב ווערן אנגערופן חודשי העיניי"ם: תמוז איז עין ימין וכו'. וזהו 'ברית כרתי לעינ"י' מ'הייבט אהן תשובה צו טוהן אין די חדשים פון תמוז ואב, 'ומה אתבונן על בתול"ה' מען דארף נישט ווארטן ביז מזל אלול בתולה, נאר מ'קען אנהייבן תשובה צו טוהן שוין פון חודש תמוז אויך.

לימוד התורה בזריזות - גורם תענוג למעלה

תשובה איז צוזאמגעשטעלט פון אפאר חלקים: סיי פון 'סור מרע' און סיי פון 'עשה טוב'. תשובה פון עשה טו"ב שטייט דאך (ויק"ר כה, א) היכי דמי תשובה? היה לומד דף אחד ילמוד שני דפים, מ'זאל זיך מחזק זיין אין לערנען. דאס איז אויך תשובה.

דער מחזה אברהם ברענגט די וואך עה"פ (במדבר יז, כג) ויגמול שקדי"ם, אז ס'שטייט אין זוה"ק (ח"ב עז.) אז אויב מ'לערנט תורה מיט עצלות און מיט עצבות ח"ו, האט מען נישט קיין הנאה פון דעם ח"ו. דער וואס לערנט תורה מיט א זריזות, מיט א שמחה און מיט א חיות, פון דעם האט דער אייבירשטער הנאה און דורכדעם איז ער משפיע אלע השפעות טובות.

וזהו 'ויגמול' דער אייבירשטער איז גומ"ל חסד, 'שקדים' דער וואס איז שוק"ד על דלתותי יום יום (משלי ח, לד), אז ער לערנט תורה נישט מיט קיין עצלות נאר מיט א שמחה און מיט א זריזות און מיט אן התלהבות. פאר איהם איז דער אייבירשטער גומל חסד.

כוונת הלב - היא נשמת התפילה

די תורה איז דאך געבינדן מיט "תפילה" אויך. דער פסוק זאגט (שם כח, ט) מסיר אזנו משמוע תורה גם תפילתו תועבה, און דער מאור עינים (ליקוטים ד"ה כנפי) ברענגט אויך אז תורה אהן תפילה און תפילה אהן תורה איז א 'פלג גופא'. ס'דארפן זיין בײדע זאכן, מ'דארף לערנען ווי ס'דארף צו זיין און דאווענען ווי ס'דארף צו זיין, דעמאלס איז עס א דבר שלם.

"דאווענען ווי ס'דארף צו זיין" מיינט דאך פשוט: בפשטות איז דאך תפילה מיט'ן מויל, אבער די גמרא (תענית ב.) רופט אהן תפילה 'עבודה שבל"ב' - דער עיקר איז די כוונה פון די תפילה. די חסיד'ישע ספרים ברענגען

בתוכן

~ דברות קודש ~
לבחורי ישיבות שונות .... א

~ שיחות קודש ~
עם כ"ק האדמו"ר מדושינסקיא .... ג

~ שבעה דנחמתא ~
עם אחותו הרבנית מראחמסיטריווקא ...... ז
עם הגר"מ ארנסטר ר"י ויז'ניץ-ב"ב .... י

~ בקודש פנימה ~
ביקורי אדמורי"ם ורבנים .... ??

~ מבשר ואומר ~
מהנעשה והנשמע מקהילותינו הקדושות....... יג
שבת ראשונה במאליבו / ברי"מ לבן פרע"ח הר"ש גרויס בראשות הרה"צ הר"י בשיכון / מסע הרה"צ הרי"י לפולין הונגריה ורומניה

אז אויב ס'איז נאר מיט'ן מויל, נישט מיט קיין כוונה, איז די תפילה ווי א 'גוף אהן א נשמה'. דער עיקר נשמה פון די תפילה איז אז מ'איז מתפלל מיט א כוונה, און דעמאלם ווערט עס נתקבל.

דער דעת משה ברענגט עה"פ (במדבר טז, ח) ויאמר משה אל קרח שמעו נא בני לוי, אז קר"ח איז מרמז אויפ'ן אייבירשטן אויך עדה"כ (ויקרא יג, מ) קר"ח הוא טהור הוא, און ער זאגט נאך א טעם פארוואס [קרח אותיות חקר עדה"כ החקר אלוקי תמצא] און נא איז תפלה. אין נ"א אלא לשון בקשה (ברכות ט.), לו"י איז א לשון דביקות. וזהו 'ויאמר משה אל קרח' אז משה רבינו האט געבעטן דעם אייבירשטן, 'שמעו נ"א בני לוי' אז ווען אידן וועלן דאווענען ווי ס'דארף צו זיין, זאל דער אייבירשטער מקבל זיין די תפילות.

תורה שקודמת לה יראת שמים - סופה להתקיים

תורה ותפילה דארפן דאך זיין מיט "יראת שמים" אויך, כמ"ש (שבת לא.) אי יראת ה' היא אוצרו אין ואי לא לא וכו', מוטב אם לא העלית. עד כדי כך אז אויב ס'איז אהן יראת שמים ח"ו איז בעסער ווען ער וואלט נישט געלערנט. אזוי זאגט די גמרא!

דער גנזי יוסף טייטשט אפאר פסוקים און אפאר גמרא'ס אויף דעם. ס'שטייט (אבות ה, יז) כל מחלוקת שהיא לשם שמים סופה להתקיים, זאגט ער אז שמי"ם איז מרמז אויף תורה מיט יראה, ווייל שמי"ם איז צוזאמגעשטעלט פון די ווערטער א"ש ומי"ם (ב"ר ד, ז), און די תורה איז דאך נמשלה למים שנאמר (ישעיה נה, א) הוי כל צמא לכו למי"ם (סוכה נב.), און א"ש איז מרמז אויף יראה כמ"ש (דברים ה, ה) כי יראת"ם מפני הא"ש. איז שמי"ם מרמז אויף מי"ם תורה און אויף א"ש יראה, אז די תורה דארף זיין מיט יראה.

וזהו 'כל מחלוקת שהיא לשם שמי"ם', אויב מ'טיילט זיך אפ און מ'דינט דעם אייבירשטן מיט תורה, און דער אופן פון לערנען איז שמי"ם, אז קודם איז דא יראה דער ש' און נאכדעם איז דא תורה מי"ם. ס'שטייט דאך (אבות ג, ט) כל שיראת חטאו קודמת לחכמתו חכמתו מתקיימת, וכל שאין יראת חטאו קודמת לחכמתו אין חכמתו מתקיימת. ממילא אויב דער אופן פונעם לערנען איז לשם שמי"ם, אז פאר די מי"ם איז דא יראת ה', 'סופה להתקיים' דער סו"ף פון שמי"ם איז דאך די מי"ם, אויב ס'איז יראת חטאו קודמת לחכמתו, אזא תורה האט א קיום.

בזמני תשובה - ניתן להתחזק יותר

ס'זענען דאך חסיד'ישע בחורים, דארף מען דאך נישט דערמאנען זיך צו דערוויייטערן פון די אלע כלים המשחיתים. אויב מ'זאגט אפאר מאל אין טאג 'ולא תתורו אחרי לבבכם ואחרי עיניכם', איז דאך נישטא קיין הוה אמינא צו האבן א שייכות צו די אלע כלים ח"ו. דארף מען דאך אפילו נישט מעורר זיין, נאר מ'דארף מעורר זיין אז אפילו "בשוגג" זאל מען נישט נכשל ווערן ח"ו, נאר מ'זאל היטן די אלע גדרים וסייגים און זיך דערוויייטערן פון די כלים כמטחווי קשת.

במיוחד אז מ'האט דאך פריער דערמאנט 'ברית כרתי לעינ"י' אז תמוז און אב ווערן אנגערופן חודשי העיני"ם, איז דאך בוודאי ובוודאי אז אין די חדשים דארף מען זיך מחזק זיין אז מ'זאל נישט האבן קיין שום שייכות נישט צו אזעלכע ענינים וואס מאכן חרוב די עיניים און מאכן חרוב די מחשבה ח"ו.

מ'האט דאך געשמועסט אז ס'איז א זמן פון "תשובה", דארף מען וויסן אז אין א זמן פון תשובה קען מען זיך נאכמער מחזק זיין ווי אין אן אנדערע מאל.

יש להתפלל לה' - שיעורר בליבנו לבוא וליטהר

דער אור פני משה ברענגט אז ס'איז דא א מסורה ג"פ אל תפן: אל תפן אל מנחתם (במדבר טז, טו), אל תפן אל קשי העם הזה (דברים ט, כז), השמר אל תפן אל עוון (איוב לו, כא). זאגט ער בפשטות אז ס'איז דא אן הבטחה פונעם אייבירשטן (שבת קד.) הבא ליטהר מסייעין אותו, אבער מ'בעהט דעם אייבירשטן אז אפילו אויב אמאל איז מען נאכנישט צוגעקומען אז דער 'הבא ליטהר' זאל זיין אינגאנצן ווי ס'דארף צו זיין, זאל דער אייבירשטער אריינגיבן אן התעוררות אז מ'זאל קענען מאכן אן אתערותא דלתתא און צוקומען צו תשובה.

וזהו 'אל תפן אל קשי העם הזה', אפילו מ'האט נאכנישט געהאט דעם כח צו מאכן א ריכטיגע אתערותא דלתתא, פארוואס? ווייל אפילו מ'האט געטוהן מצוות ומעשים טובים שטייט דאך אויך (קידושין ל:) אלמלי הקב"ה עוזרו לא היה יכול לו, דארף מען סיעתא דשמיא פון אייבירשטן. וזהו 'אל תפן אל מנחתם' אפילו די מנח"ה וואס א איד טוהט, דאס מיינט די מתנ"ה וואס מ'גיבט דעם אייבירשטן מיט תורה ותפילה און מצוות ומעש"ט, איז דאך אויך נאר ווייל הקב"ה עוזרו; און ממילא 'אל תפן אל עוון' ווייל דער אייבירשטער קוקט נישט אינגאנצן טאמער ס'איז געווען אמאל אן עוו"ן ח"ו.

לכתחילה דארף דאך זיין 'הבא ליטהר' אז ס'זאל זיין

'מסייעין אותו', אבער אויב ס'גייט מיט סיעתא דשמיא, בעהט מען דעם אייבירשטן 'אל תפן אל קשי העם הזה' אז דער אייבירשטער זאל גיבן די אתערותא דלתתא אויך און ס'זאל זיין אויף אן אופן פון 'השיבנו השם אליך', און ממילא דורכדעם וועט שוין זיין אינגאנצן 'הבא ליטהר מסייעין אותו'.

דאז"ה התמדה מיט יראת שמים, הצלחה און סיעתא דשמיא, מ'זאל קענען זיין מוסיף והולך און מעלין בקודש אי"ה.

ועברו בחורי החמד בסך לקבל את ברכת הקודש בפרטות.

שיחות קודש

❋ תוכן השיחה בביקורו של כ"ק האדמו"ר מדושינסקיא שליט"א אצל כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א, בליל חמישי פרשת שלח העעל"ט:

אדמו"ר שליט"א התעניין בשלומו הטוב ואמר על בואו כביקור גומלין: ס'איז נישט קיין 'חיישינ"ן לגומלין (ע"ז סא:)'...

האדמו"ר מדושינסקיא: כ'בין שוין שולדיג אפאר מאל צוריקצוקומען.

אדמו"ר שליט"א: חס ושלום, מ'איז גארנישט 'שולדיג', ס'איז קיין שום 'שולדיג' נישט!..

האדמו"ר מדושינסקיא: די וועלט זאגט דאך אז אויב מ'מוז שולדיג בלייבן זאל עס זיין אויף אזא סארט 'חוב'...

כ'האב פארגעסן אז היינט איז געווען כ' סיון, דער טאג איז אביסל אנגעשטרענגט.

אדמו"ר שליט"א: יא, אבער יעצט איז דאך שוין כ"א.

האדמו"ר מדושינסקיא: א"ך טוב לישראל (תהלים עג, א).

אדמו"ר שליט"א: מ'פלעגט זאגן 'סליחות' לכ' סיון? מ'האט דאס תולה געווען אסאך אין די מקומות [שהיו שם פרעות מסעי הצלב ר"ל במדינות אוקריינא ופולין].

האדמו"ר מדושינסקיא: ניין, ביי די אונגערישע האט מען עס טאקע נישט געזאגט. די אלע אנדערע סליחות האט מען יא געזאגט, למשל שובבי"ם און בה"ב.

אדמו"ר שליט"א: שובבי"ם האט מען ביי אונז נישט געזאגט קיין סליחות. מ'האט געפאסט אבער נישט געזאגט קיין סליחות. אבער בה"ב האט מען ביי אונז אויך געזאגט סליחות. באמת פאסטן בה"ב איז 'א סימן אין שו"ע (או"ח סי' תצב)'!

האדמו"ר מדושינסקיא: אין שו"ע שטייט אויף נאך פסח און סוכות, און ס'שטייט דארט אין די פוסקים א גאנצע שאלה וועגן נאך שבועות.

אדמו"ר שליט"א: יא, למעשה האלט מען טאקע נישט בה"ב נאך שבועות. באמת כ' סיון איז אויך דערמאנט, נישט אין שו"ע אבער אין מגן אברהם (או"ח תצג, ו; שם תקפ, ט). ס'שטייט טאקע אין מג"א (שם תיז, ג) אז אויב ס'געפאלט פרייטאג האט מען משלים געווען דעם תענית ביז אין שבת אריין, און אזוי האט מען זיך טאקע געפירט ביי אונז.

האדמו"ר מדושינסקיא: דאס הייסט אז ס'איז בעצם אזויווי די הלכה איז ביי 'עשרה בטבת'.

אדמו"ר שליט"א: פונעם אפטער רב זי"ע שטייט עה"פ (שמות יז, יט) כי י"ד על כס י"ה, אז כ"ס איז כ' ס'יון און י"ה איז י'ום ה'כיפורים, ["כ' סיון הוא התחלה על יום הכיפורים אם מקיים יום הזה כראוי אזי יוכל לקיים יום הכיפורים כראוי ונכון"]. מ'זאגט נאך אז אפילו ווען כ' סיון וואלט געפאלן און שבת, וואלט געווען א הוה אמינא אז אפשר וואלט מען אויך געפאסט. אזוי שטארק איז עס געווען.

ס'זענען דא תעניתים וואס מ'פאסט נישט אריין אין שבת, למשל שובבי"ם פאסט מען ביי אונז פרייטאג אבער נישט ביז שבת, נאר ביז מנחה קטנה וכדו'. אבער טאמער ס'איז דא א ברית פרייטאג, וויבאלד שובבי"ם איז תלוי מער אינעם 'וואך', ממילא איז מען משלים דעם תענית אינמיטן די וואך, און דעמאלס פאסט מען יא ביז ביינאכט. פרייטאג איז מען נישט משלים אלס כבוד שבת, ווי ס'שטייט (סי' רע"ט מג"א סק"ז) 'שלא ייכנס לשבת כשהוא מעונה (עירובין מא.)' - אבער אויב מ'פאסט שוין אינמיטן די וואך איז מען שוין יא משלים ביז ביינאכט.

דאס הייסט אזוי: ביי אנדערע זמנים וואס מ'פאסט און ס'איז תלוי ממש אינעם 'טאג', למשל טאקע כ' סיון, ערב ראש חודש, בה"ב וכדו' - אויב ס'איז דא א ברית פאסט מען נאר ביז חצות אבער נאכדעם איז מען טועם ביים ברית, מ'פאסט נישט. דער לשון אין שו"ע (או"ח תקסח, ב) איז דארט ביי די סארט תעניתים, נישט אז מ'מעג עסן נאר 'מצוה לאכול' ביי א ברית.

ביי שובבי"ם האט מען טאקע אויסגעקליבן ביי אונז

צו פאסטן פרייטאג אלס די מדה פון יסוד וכו', אבער דאס איז נישט ממש לעיכובא. טאמער ס'איז דא א ברית איז מען משלים דעם תענית אינמיטן די וואך, און דעמאלס איז מען שוין יא משלים ביז ביינאכט.

האדמו"ר מדושינסקיא: ביי אונז זאגט מען סליחות יעדן דאנערשטאג פון שובבי"ם. איז דא א מציאות וואס חמשה עשר בשבט געפאלט דאנערשטאג, און דעמאלס איז מען עס מקדים און מ'זאגט די סליחות אום יום שני. חמשה עשר זאגט מען נישט קיין סליחות אלס יומא דפגרא.

דאס זעלבע אויב ראש חודש געפאלט דאנערשטאג, און דעמאלס פאסט מען ערב ראש חודש. ס'איז דא א תשובה אויף דעם אין שו"ת לבושי מרדכי (מהדו"ת סי' ט).

אדמו"ר שליט"א: דאס איז מסתמא אויך אלס דער טעם, ווייל שובבי"ם איז נישט אזוי ווייט תלוי אינעם 'טאג' נאר אינעם 'וואך'. אנדערע תעניתים זענען תלוי אינעם טאג, און אויב ס'שטייט 'מצוה לאכול' דארף מען נישט קיין תשלומים, אבער שובבי"ם האט מען טאקע אויסגעקליבן דעם טאג אדער דעם טאג אבער ס'איז נישט ממש תלוי נאר אין דעם טאג.

האדמו"ר מדושינסקיא: ערב ראש חודש פלעגט מען אויך פאסטן?

אדמו"ר שליט"א: פאר'ן מולד. אויב ערב ר"ח איז געפאלן פאר'ן מולד פלעגט מען פאסטן, און אויב ס'איז געווען פרייטאג האט מען געפאסט ביז צום טיש. ס'שטייט אין מג"א (או"ח תיז, ג) אז מ'איז משלים ערב שבת ביז אין שבת אריין. נאכ'ן מולד איז געווען א קפידא אויף נישט צו פאסטן (שם).

האדמו"ר מדושינסקיא: ביי אונז זאגט מען דאך תפילת 'יום כיפור קטן' יעדן ערב ר"ח א גאנץ יאר, און מ'פאסט אויך נאר ביז'ן מולד. למשל לגבי חתונה מאכן אויך, טאמער ס'איז שוין געווען נאכ'ן מולד האט מען שוין חתונה געמאכט אפילו ס'איז געווען ל' לחודש. דער שו"ת לבושי מרדכי (מהדו"ק סי' נב) ברענגט אויך אזוי פון זיין רבי'ן דער כתב סופר זצ"ל.

אדמו"ר שליט"א: געפאסט נאכ'ן מולד האט מען ביי אונז נישט, אבער חתונות האט מען נאכנישט געמאכט. ראש חודש אליין האט מען אויך נישט געמאכט, אלס אג"ה - א' ג' ה' לחודש. ס'איז דערמאנט פון פריערדיגע[א].

אדמו"ר שליט"א: און בה"ב האט מען געפאסט?

האדמו"ר מדושינסקיא: בה"ב האט מען געפאסט נאר איינע פון די טעג, שני תניינא.

אדמו"ר שליט"א: ביי אונז האט מען געפאסט בה"ב געהעריג.

האדמו"ר מדושינסקיא: יעדן ערב ר"ח האט מען געזאגט ביי אונז 'יום כיפור קטן' חוץ פיר חדשים, און ס'איז דא א סימן ביי אונז: חטא"ת, ער"ח ח'שוון ווייל ס'איז נאך תשרי, ער"ח ט'בת איז דאך חנוכה, ער"ח א'ייר ווייל ס'איז נאך ניסן, און ער"ח ת'שרי ערב ראש השנה האט מען נישט געזאגט קיין יום כיפור קטן.

אדמו"ר שליט"א: 'יום כיפור קטן' האט מען ביי אונז נישט געזאגט. מ'האט געפאסט אבער נישט געזאגט די סליחות.

האדמו"ר מדושינסקיא: אין די וועלט זאגט מען כאטש "ערב ר"ח אלול". בעצם די פיוטים וואס מ'זאגט ביי 'יום כיפור קטן' זענען דאך די פיוטים וואס מ'זאגט יום כיפור ביי מנחה, אין די פלעצער וואו מ'זאגט די סליחות. יום כיפור זאגט מען אויך נישט די סליחות ביי מנחה?

אדמו"ר שליט"א: די לאנגע סליחות נישט. אזוי געווענליך זאגט מען ביי אונז יא די יוצרות, אבער סליחות אין יום כיפור נישט.

ס'איז א פלא לגבי שבועות: געווענליך פלעגט מען ביי אונז יא זאגן אלע יוצרות, דאס הייסט שביעי של פסח און אחרון של פסח, סוכות און שמיני עצרת דער יוצר פון גשם, און אנדערע זמנים אויך. אבער שבועות איז דער איינציגער יו"ט וואס מ'האט נישט געזאגט, און נאכ'ן דאווענען האט מען עס יא געזאגט. כ'ווייס נישט צי ס'איז געווען פאר יעדן איינעם, אבער דער טאטע ז"ל איז געבליבן נאכ'ן דאווענען אין ביהמ"ד און נישט קידוש געמאכט ביז נאכ'ן ענדיגן אלע יוצרות. ער האט געזאגט אז מ'האט נישט געוואלט מעכב זיין "קבלת התורה", אבער נאכ'ן דאווענען האט מען זיך דאך שוין נישט געיאגט...

האדמו"ר מדושינסקיא: שבועות ביי מוסף זענען דא די

א. ראה שבט מוסר (פרק לא בשם ארחות צדיקים), אזהרות נוספות לצוואת רבי יהודה החסיד (סעיף טו), ספר זכירה (עמ' תלד ד"ה סגולה לשמירה בדרך), דרכי תשובה (יו"ד קעט, יד). בבעלזא החל הרה"ק מהר"י מבעלזא זי"ע לנהוג כן בהיותו נכד הרה"ק מאפטא זי"ע שהקפיד על כך ('ילקוט אוהב ישראל' סוף ח"ב).

תרי"ג מצוות, דאס האט מען אויך נישט געזאגט?

אדמו"ר שליט"א: דאס האט מען אויך נישט געזאגט בשעת'ן דאווענען. דעם צווייטן טאג שבועות ביי מוסף האט מען יא געזאגט דעם פיוט 'אזהרת ראשית אז שש מאות'.

האדמו"ר מדושינסקיא: דעם ערשטן טאג פאר 'אז שש מאות' איז דא דער גאנצער סדר פון די תרי"ג מצוות, מ'שטעלט זיך פון וואו דער פייטן האט גענומען דעם סדר וכו'. ביי אונז האט מען געזאגט די 'מערבית' אויך. זעהט אויס אז דאס איז מער אן אויבערלענדישער זאך...

אדמו"ר שליט"א: יא, יא. ס'איז דערמאנט אז זאגן די יוצרות איז א סגולה צו "אריכות ימים".

האדמו"ר מדושינסקיא: אין ארץ ישראל האט מען דאך נישט געהאט די צווייטע טעג יו"ט, פלעגט מען בי די סעודה געזינגען די יוצרות פונעם צווייטן טאג. דער זיידע הגה"ק מהרי"ץ דושינסקיא זצ"ל גאב"ד ירושלים איז דאך רוב יארן געווען אין חוץ לארץ.

אדמו"ר שליט"א: האט ער נישט געוואלט גורע זיין...

האדמו"ר מדושינסקיא: כ'ווייס נישט צי דאס איז איבעראל, אבער אויפ'ן זיידן ז"ל זאגט מען אז ער איז נאך געגאנגען מיט בגדי יו"ט דעם צווייטן טאג יו"ט אפילו אין ארץ ישראל אויך, ביז פאר מנחה ווען ער איז אראפגעגאנגען דאווענען, דעמאלס האט ער געביטן צו בגדי חול.

אדמו"ר שליט"א: ברבים האט ער נישט געוואלט גיין מיט בגדי יו"ט, אמאל אלס "כבוד פון ארץ ישראל". ס'קען זיין אז דאס איז דער טעם וואס ברבים האט ער נישט געוואלט, אלס כבוד פון ארץ ישראל.

האדמו"ר מדושינסקיא: יא, ס'קען זיין.

כ'האב געהערט אז דער זיידע דער מהרי"ץ האט געזאגט: ס'איז נישט קיין חכמה אז מ'שטייט אויף אינדערפרי יו"ט שני און מ'טוהט זיך אהן בגדי שבת... נאר מ'דארף ממשיך זיין דעם יו"ט! האט ער זיך נישט געלייגט שלאפן יענע גאנצע נאכט, נאר ער איז געבליבן מיט בגדי שבת דעם גאנצן ליל יו"ט שני ביז פאר מנחה.

אדמו"ר שליט"א: באמת לגבי 'תיקון ליל שבועות' שטייט דאך אז דער טעם פארוואס מ'איז אויף איז ווייל דאס שלאפן פאר קבלת התורה האט נישט אזוי געטויגט...

האדמו"ר מדושינסקיא: דער זיידע זצ"ל פלעגט אלץ רעדן ביים פארלערנען פאר די תלמידים: קען מען דען זאגן אז אידן האבן זיך געגרייט פופציג טעג צו קבלת התורה און דא זענען זיי פארשלאפן? נאר פארקערט: זיי זענען אויפגעווען א גאנצע נאכט און געווארט אויף קבלת התורה, און אלס זכר פון דעם זענען מיר אויך אויף!..

אדמו"ר שליט"א: דער בת עין ברענגט א פלא'דיגע זאך, א חידוש פון א זאך: ס'שטייט דאך (שבת פח.) 'יום אחד הוסיף משה מדעתו'. וואס איז דער פשט פון דעם? און תוספות (שם ד"ה כפה) פרעגט דאך די באקאנטע קשיא, פארוואס האט מען געדארפט האבן דעם 'כפה עליהם את ההר כגיגית'? די אידן האבן דאך געזאגט 'נעשה ונשמע'. זאגט ער אז אידן האבן טאקע געזאגט נעשה ונשמע און זיי האבן געהאט א גרויסע השתוקקות צו די תורה, אבער ווען ס'איז געקומען למעשה האבן די אידן געהאלטן אז זיי זענען נאכנישט גרייט... זיי האבן געוואלט נאכמער הכנה! האט משה רבינו זיי נאכגעגיבן און מוסיף געווען נאך איין טאג מדעתו. שפעטער האבן זיי ווייטער זיך געבעטן מיט אזא השתוקקות, אז צו אזא זאך ווי קבלת התורה דארף מען דאך אזויפיל טהרה און אזויפיל הכנה, און זיי זענען נאכאלץ נישט גרייט! אויף דעם האט שוין געדארפט זיין דער 'כפה עליהם את ההר כגיגית', ווייל זיי האבן געהאלטן אז זיי זענען נאכנישט ראוי...

דער איינציגער זמן חוץ ראש השנה וואס מ'זינגט נישט ביי אונז ביים טיש, איז שבועות ביינאכט פאר קבלת התורה. בייטאג נאך קבלת התורה יא, אבער ביינאכט זינגט מען נישט. דער מדרש זאגט דאך עה"פ (תהלים עו, ט) ארץ יראה ושקט"ה אז די גאנצע בריאה איז געווען שטיל, אלס זכר פון דעם האט מען נישט געזינגען.

וכיבדו מרן אדמו"ר שליט"א בפירות.

אדמו"ר שליט"א חילק גם למשבקי"ם הנלווים אליו באמרו: כ'קום נישט טיילן דא, אבער אז זיי האבן געברענגט א חשוב'ן גאסט וויל איך ווייזן הכרת הטוב פאר זיי... ואיחל להאדמו"ר: מ'איז דאך געקומען אויף א שמחה, איז דאך עס א דבר בעתו: דאז"ה מ'זאל זעהן גוטע פירות און פירות פירותיהם! און אין דעם זענען שוין נכלל די תלמידים אויך, מ'זאל זעהן גוטע פירות בכלל ובפרט.

והתעניין **רבינו** על ישיבתו בית יוסף צבי וכו'.

האדמו"ר מדושינסקיא: מ'וויל דאך ארויסגיין אינדרויסן פון שטאט, האט מען שוין אנגעפאנגען ארויסצונעמען די ישיבה ביים עק פון שטאט אלעד נעבן בני ברק.

מ'האט שוין אנגעפאנגען צו בויען, און ס'איז יעצט אביסל א שווערע תקופה, דארף מען צוקומען צו א גוטע ברכה וואס זאל באגלייטן.

אדמו"ר שליט"א: יא, צו בויען איז נישט קיין לייכטע זאך. אביסל איז מען עס מרגיש ביי אונז אויך, מ'בויט דא א נייער ביהמ"ד - אבער 'הבא ליטהר' העלפט דער אייבירשטער סיעתא דשמיא מיט הצלחה. **ונתן רבינו** סכום הגון לטובת בנין הישיבה באמרו: צו זיין נאר א 'נאה דורש' איז דאך נישט קיין גרויסע זאך...

האדמו"ר מדושינסקיא: יעצט בין איך געקומען נעמען א ברכה. ווען די שלוחים זענען דא איז דער רבי זיי שטענדיג מחזק. כסדר ווען זיי קומען צוריק ברענגען זיי דעם רבינ'ס השתתפות און ס'איז א געוואלדיגער חיזוק!

אדמו"ר שליט"א: ס'איז נישט קיין רבותא, ס'איז א דבר פשוט, ס'וואלט געווען אן עוולה ווען נישט... אבער איך האב אנגעהויבן צו פרעגן צוליב דעם. ווען כ'וואלט נישט געוואלט גיבן וואלט איך אינגאנצן נישט צוגערירט דעם ענין... אז כ'האב געפרעגט איז דאך א סימן אז מצידי האב איך געוואלט וויזן א שטיקל השתתפות.

ובירכו מרן אדמו"ר שליט"א: זדא"ה ס'זאל גיין גרינג מיט סיעתא דשמיא און הרחבת הדעת, בשורות טובות, מ'זאל זיך זעהן מתוך שמחה. ונפרדו לשלום.

❋ תוכן שיחות ומאמרי קודש, דברי חיזוק ויסודי אמונה, עובדות וסיפורים יקרים, בעת ביקורי התנחומים של גדולי ישראל שליט"א אצל כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א על פטירת הרבנית הצ' ע"ה.

<u>יום רביעי תצוה אחה"צ</u>

אחותו הרבנית הצ' מראחמיסטריווקא תליט"א,

הרבנית מראחמיסטריווקא ציינה בערגה כי תקופה ומאורע כזה מעוררים בה אזויפיל אמאליגע זכרונות. וסיפרה על לידת הרה"צ רבי אהרן מענדיל, והסבתא הרבנית לאה אסתר מויז'ניץ ע"ה אמרה אז לבעלה כ"ק האדמו"ר הישועות משה זצ"ל שהגיע אל השמחה והצביעה עלי: "זי האט איר געראטעוועט", ווייל איך בין געווען מיט איר אין שפיטאל וכו'. האט ער מיר דעמאלס אפגעגיבן א גרויסן מזל טוב און א גרויסן יישר כח, כ'געדענק אז דיין שווער ז"ל האט מיר זייער שטארק אנגעוואונטשן.

אדמו"ר שליט"א: מסתמא 'גוטע זאכן' קומען נישט אהן לייכט...

בנה האדמו"ר מראחמיסטריווקא-מאנסי: ביי די חופה פון מיין שווער [כ"ק רבינו שליט"א] אין ארץ ישראל ביסטו אויך נישט געווען. **הרבנית מראחמיסטריווקא** סיפרה כי אכן אחותה הגדולה הרבנית סימא מירל מוויזשניץ-מאנסי ע"ה מעדה ונפלה ל"ע בדרך לחופה. מ'האט איר נישט אוועקגענומען אין שפיטאל, אבער כ'האב איר געדארפט אויפהייבן און זיך אפגעבן מיט איר, און ביז כ'בין אנגעקומען האט מען שוין געהאלטן נאכ'ן חופה. מיין שווער [כ"ק האדמו"ר ר' יוחנן מרחמס"ט-ירושלים זצ"ל] האט מיר נאכדעם געזאגט: "א שאד אז דו האסט נישט געהערט דיין טאטנ'ס ברכות אונטער די חופה".

שפעטער ו' אלול [תשי"ט] איז געווען די חתונה פון מיין מאנ'ס ברודער הרה"צ ר' משה ז"ל, און מיין שווער ז"ל האט זייער געוואלט אז דער טאטע ז"ל זאל זיין מסדר קידושין. מיין שווער איז קיינמאל נישט געווען מסדר קידושין, ביי די ערשטע צוויי קינדער האט ער אויך אוועקגעגיבן סידור קידושין פאר דעם און פאר יענעם, ער האט נישט געוואלט זיין מסדר קידושין. דער טאטע האט שוין געדארפט פארן קיין לאנדאן דעמאלס, אבער דער טאטע האט געזאגט פאר מיין שווער: "כ'וועל בלייבן אביסל שפעטער אין ארץ ישראל און כ'קום צו די חופה, נאר אויב איהר וועט אליין זיין מסדר קידושין".

דער טאטע האט דעמאלס אסאך פארארבעט מיט איהם, ער פלעגט מיר זאגן: "פארוואס פירט נישט דיין שווער קיין טישן? מ'וויל דאך אזוי!". פון דעמאלס אהן איז ער טאקע שוין געווען מסדר קידושין ברבים, און דער טאטע ז"ל האט דעמאלס געזאגט די ברכות. און באלד נאכדעם איז ער געפארן קיין לאנדאן. **בנה האדמו"ר מראחמיסטריווקא-מאנסי:** דער זיידע ז"ל האט איהם דעמאלס געזאגט: "כ'נעם נישט קיין ברכות ביי קיין חופות אפילו ביי מיינע קרובים אויך נישט, אבער אויב איהר זאגט מיר אז איהר וועט זיין מסדר קידושין - וועל איך זאגן די ברכות"...

אדמו"ר שליט"א הזכיר את התקופה הראשונה אחר החתונה דער טאטע ז"ל האט אלעס אינזין געהאט דעמאלס... אזוי טראכט איך נישט אריין, אבער יעצט האב איך זיך אנגעהויבן צו דערמאנען און דערמאנען... ס'איז דא אסאך זיך צו דערמאנען. אבער די שמחה ווען

די ערשטע טאכטער [הרבנית מרחמס"ט-מאנסי] איז געבוירן נאך צוויי יונגלעך, איז נישט צום באשרייבן!.. וכשאמר הרה"צ הרא"מ בדרך צחות שהשמחה היתה כי נולדה כלתה, הוסיף רבינו: הרי מ' יום קודם יצירת הוולד מכריזים בת פלוני לפלוני (סוטה ב.)...

הרה"צ רבי חיים מאיר: מ'האט דעמאלס געשריבן א טעלעגראם אז ס'איז געבוירן א טאכטער און מ'האט געפרעגט וואספארא נאמען מ'זאל געבן, האט מיין זיידע דער אמרי חיים זצ"ל צוריקגעשריבן אינעם בריוו דעם נאמען 'הינדא', און ער פרעגט: פארוואס האט מען נישט געשריבן 'מה שלום היולדת'?

אדמו"ר שליט"א: ס'איז אויך ארויסגעקומען לעצטנס א בריוו פונעם אמרי חיים ז"ל, וואס ער האט געשריבן חיזוק ספעציעל פאר איר נאכדעם וואס דער טאטע ז"ל איז נסתלק געווארן. ער שרייבט דארט שטארק שטארק..! דאס איז חוץ וואס ער האט געשריבן צו מיר. והזכיר על כך שהרה"ק האמ"ח וגם הרבנית מרגלית ע"ה היו כותבים מכתבים בליל ערב פסח אחר בדיקת חמץ.

הרבנית נזכרה בין שלל זכרונותיה שבלידת בתו השלישית של אד"ש לא היתה שייכת קריאת השם לצד שלו. כ'מיין אז דער נאמען האט נישט געהערט צו דיר, נאר דו האסט אנגערופן דיין שווער ז"ל קיין ארץ ישראל און געזאגט אז "דער טאטע האט צוזאמגעשטעלט דעם נאמען 'סימא מירל' [אצל בתו הרבנית מוויזשניץ-מאנסי ע"ה], פון הרבנית חנה סימא ע"ה [א"ח מרן מהר"י מסקווירא זי"ע] און הרבנית מירל ע"ה [א"ח הרה"ק רא"ג מאוסטראה זי"ע], האסטו זייער חשק צו גיבן דעם נאמען". והסביר **רבינו:** "וויבאלד ס'איז נישט געווען קיין יונגל און ס'איז געווען דאס ערשטע קינד נאכ'ן הסתלקות, האב איך געוואלט גיבן דעם נאמען וואס דער טאטע ז"ל האט געגיבן".

הרה"צ רבי יעקב יוסף: ביי מיר האט זיך די באבע מרגלית ע"ה געטרייסט, אז 'יעקב' איז דאך אויך 'ישראל'... כ'בין דאך געבוירן ב' סיון אינעם יארצייט פונעם אהבת ישראל זי"ע, און ס'איז געווען נאך א נאמען וואס מ'האט געגיבן נישט פון איר זייט [שהיה בן-זכר ראשון שנולד למרן אד"ש אחר הסתלקות מרן זי"ע] - האט זי זיך מיט דעם געטרייסט...

הרה"צ הרא"מ: דער ברית איז געווען דא שבת נאך שבועות, און יענע שבת איז געווען אין מאנסי דער אויפרוף פון מיין שוואגער כ"ק האדמו"ר מוויזשניץ-וומב"ג שליט"א, און די באבע מרגלית ע"ה האט געוואלט קומען צופיס פון מאנסי צום ברית דא אהער!.. זי האט נישט געכאפט אז ס'איז נישט אזוי נאנט.

אדמו"ר שליט"א דיבר אודות הרבנית מרגלית מוויזניץ ע"ה בתו של הרה"ק רבי וועלוועלע מראחמיסטריווקא זי"ע: זי האט נאך געדענקט הרה"ק רבי יוחנן ראחמיסטריווקער זי"ע, און זי איז געווען א דייקנית. וואס זי האט געזאגט האט מען געקענט בויען אויף דעם. ווען דער טאטע ז"ל איז געווען ביים אמרי חיים ז"ל אפאר מאל, ארויסגייענדיג האט ער זיך אפגעשטעלט שמועסן מיט די רביצין מרגלית ע"ה. אמרה הרבנית שגם בעלה כ"ק האדמו"ר מראחמיסטריווקא זצ"ל היה אוהב לשבת אצלה, און אויספרעגן פונקטליך פונקטליך, און זי האט געזאגט: דא איז געווען די מומע חוה'לעס דירה און דא איז געווען דעמ'ס... הוסיף רבינו: נאך די חתונה האב איך איר אויך אויסגעפרעגט, און כ'האב עס אפילו ביי מיר פארצייכנט. זי האט מיר געזאגט פונקטליך וויפיל מוזיקאנטן זענען געווען ביי איר חתונה, פופצן מוזיקאנטן וואס זענען געקומען פון סמילא, א גרויסע שטאט נעבן ראחמיסטריווקא וכו'.

בענין זה ציינה **הרבנית מרחמס"ט** עוד על הרבנית הנ"ל מוויז'ניץ: זי האט מדקדק געווען אויף אלע מנהגים. זי האט מיר געזאגט אמאל אז ביז איר יונגסטע טאכטער ע"ה [הרבנית ציפורה פרידמאן ע"ה] איז געבוירן האט זי געקאנט אלעס אויספירן, אבער דעמאלטס איז עפעס געווען וואס זי האט נישט געקאנט אויספירן די אלע מנהגים פון קימפעט... וסיפר רבינו: וויפיל מאל כ'האב איר געטראפן [הרבנית פרידמאן הנ"ל] האט זי מיר געזאגט: "דיין טאטע איז געווען דער ערשטער מבין אויף מיר" [על הנסיונות שהי' לה]... והדגיש הרה"צ הרח"מ: זי האט מיר אלעמאל געזאגט אז "ער איז געווען א חכם און א פיקח". על כך הוסיף רבינו: דער טאטע ז"ל האט זיך אפגעגיבן מיט איר אין בוקארעסט, ער האט געפרואווט משפיע צו זיין אויף איר.

ושוב העלתה **הרבנית תליט"א** מזכרונות ילדותה. דאס ערשטע מאל איז געווען ווען דער טאטע ז"ל האט געטראפן איר'ס א ביכל און ער האט עס פארברענט... ווען זי איז צוריקגעקומען איז זי נעבעך געווען אזוי אויסער זיך, זי האט דאך אזוי צוגעזאגט פאר יענעם און זי דארף אפגעבן דאס ביכל און וואס זאל זי זאגן?.. וציינה עוד שהבת הנ"ל נסעה לארה"ק עם הדרכון והניירות של אחותה הרבנית שבע ברכה ע"ה [אשת הרה"צ ר' משה ארנסטר זצ"ל], כי האחות שבע כבר נסעה משם

לפני כן. ווען אונז זענען געקומען פון יאס קיין בוקארעסט, איז דיין שווער [הישוע"מ זצ"ל] שוין געווען אין ארץ ישראל, איז זי געווען ביי אונז אין שטוב אסאך.

אדמו"ר שליט"א: דער טאטע ז"ל האט דעמאלס גזאגט פאר'ן שוואגער [כ"ק האדמו"ר התורת מרדכי מוויז'ניץ זצ"ל], אז ער זאל זעהן זי זאל זיך נישט דרייען וואו מ'דארף נישט. והרחיבה **הרבנית:** ער האט געבעטן 'שמורה מצות' פאר די שוועסטער, ער האט געהאט שאלות פארוואס מ'נוצט פאר די ווייבער אנדערע מצות ווי פאר די מענער... האט דער טאטע ז"ל איהם געזאגט: "אז זי זאל נישט גיין וואו מ'דארף נישט, איז וויכטיגער ווי די שמורה מצות". והסביר האדמו"ר מרחמס"ט-מאנסי: היינט איז נישטא אזא זאך, אבער אין סקווירא האט מען געגיבן פאר די נשים מצות פשוטות, וואס זענען שמורה 'משעת לישה'. ואישר **רבינו:** יא, נישט 'משעת קצירה'.

הרה"צ הרא"מ: מיין שווער [התורת מרדכי זצ"ל] האט געמאכט אן עסק פון 'תנור ראשון', אבער דער זיידע ז"ל האט נישט מקפיד געווען אויף תנור ראשון אפילו פאר זיך.

הרה"צ הרח"מ: פון 'ושמרתם את המצות (שמות יב, יז) לערנט מען דאך ארויס (מכילתא, בא ט) 'ושמרתם את המצוו"ת'. זעהט אויס אז דער זיידע ז"ל האט געהאלטן אז דאס איז וויכטיגער ווי די 'מצות'...

אדמו"ר שליט"א: אויב דער טאטע ז"ל האט געמאכט א ווערטל פון דעם, איז ממש א ראיה אז אינדערהיים האט מען נישט אזוי מקפיד געווען לגבי נשים. אפילו אויב ער האט געהאלטן אז 'זיך נישט דרייען וואו מ'דארף נישט' איז וויכטיגער ווי די מצות, וואלט ער נישט געמאכט קיין ווערטל וועגן 'שמורה מצות' אויב ס'איז נישט געווען אינדערהיים אזוי. אינדערהיים האט מען למעשה פאר די נשים נישט אזוי מקפיד געווען אויף 'שמורה משעת קצירה', ווען נישט וואלט ער נישט געמאכט קיין ווערטל פון דעם. אבער היינט איז אלעס שמורה משעת קצירה, ס'איז נישטא קיין אנדערע.

האדמו"ר מראחמיסטריווקא-מאנסי: היינט זענען אלע אנדערע בחזקת חמץ, ווייל מ'בליטשט דאך היינט די מעהל. מ'האט מורא צו נוצן אויב ס'איז נישט שמורה משעת קצירה.

אדמו"ר שליט"א: ס'קען אויך זיין אז דער חילוק אין ממונות איז נישט אזוי גרויס, און ס'איז נישט אזא דחקות אז מ'זאל דארפן שפארן אויף יעדן פרט.

הרה"צ הרא"מ: כ"ק האדמו"ר מספינקא-18 שליט"א האט דערציילט, אז זיין טאטע הרה"ק רבי יעקב יוסף מספינקא זצ"ל איז געווען אין בוקרארעסט, און דער זיידע ז"ל האט איהם גערופן אויף א סדר און דער אמרי חיים ז"ל האט איהם גערופן אויף א סדר, איז ער געגאנגען איין נאכט דא און איין נאכט דארט.

אדמו"ר שליט"א: באמת דער רבי יענקעלע ספינקער זצ"ל איז געווען נאנט מיט וויז'ניץ, ווייל ער איז דאך געווען אן איידעם אין בארשא [אצל הרה"ק ר' אלתר מנחם מענדיל מבארשא בן הרה"ק רבי פינחס מבארשא בן הרה"ק האמרי ברוך מויז'ניץ זי"ע]. ועל כך ציינה **הרבנית:** די צווייטע רביצין זיינער איז געווען אסאך ביי אונז אין שטוב אין בוקארעסט, די רביצין פערל ע"ה [בת הרה"ק ר' אברהם אביש הורוויץ מקראלי זצ"ל חתן זקנו הרה"ק החקל יצחק מספינקא זי"ע]. הגיב **רבינו:** דא אין אמעריקא איז זי אויך געווען גאנץ נאנט מיט די מאמע'ן ע"ה.

הרה"צ הרא"מ הזכיר אודות הרבנית מסאסרעגן תליט"א לרפו"ש אלמנת האדמו"ר רבי מרדכי דוד רובין מסאסרעגן זצ"ל ובתו של הרה"ק רבי יהושע אייכנשטיין מזידיטשוב-פראכניק זצ"ל, שסיפר מרן אד"ש אתמול עד כמה הקפידה אמו הרבנית טראני ע"ה שהרבנית מסאסרעגן תנאום בכל שנה במסיבת ה'פארטי' להחזקת המוסדות, ולא נתנה להחליפה בדרשנית אחרת... וציינה **הרבנית** שהיא עדיין בחיים לאוי"ט אך כבר חלושה ל"ע. כשאמר **רבינו** שהיא כבר צריכה להיות לא צעירה בלעה"ר, אמרה **הרבנית מרחמס"ט:** זי איז דאך געווען אזויפיל צוזאמען מיט די שוועסטער פיגא מלכה ע"ה [בת כ"ק מרן זי"ע], אסאך. איר שוועסטער שרה'טשע ע"ה, די מאמע פון מיין נעפיו הרה"צ ר' יהושע זיבאלד שליט"א אבד"ק אלטשטאט [אשת הרה"צ ר' משה זייבאלד ובתו של רבי יהושע פראכניקער הנ"ל], איז געווען מיט מיר זייער נאנט. כ'בין געווען יונגער פון זיי אלע. כ'האב א בילד פון וואטרא-דארנא וואו מ'זעהט אפאר פון די שוועסטערס.

די מאמע ע"ה פלעגט פארן קיין דארנא פיר וואכן פריער זיך אפצורוען, און ווען דער טאטע ז"ל איז געקומען איז שוין געווען א געפארעכץ אהין און צוריק, דעמאלס האט זי זיך שוין נישט אפגערוהט... הערשט צוועלף-איינס אזייגער ביינאכט פלעגט ער גיין אמאל שפאצירן אין פארק אויף א שעה צוויי! ער פלעגט פארן יעדעס יאר פון יאס קיין דארנא, אבער איך האב עס נאר דערלעבט איין יאר, דאס לעצטע מאל. דאס לעצטע יאר

[סיון ת"ש] איז געווען לייב'קעס חתונה [אחי מרן ז"ל], איז מען שוין נישט געפארן קיין דארנא.

די מאמע ע"ה האט דעמאלס מורא געהאט צו פארן ס'איז געווען פאר דו ביסט געבוירן, צו די חתונה איז זי אויך נישט געפארן [למיהאלפאלווע]. זי פלעגט אלעמאל זאגן אז זי מיינט אז די באבע ציפורה ע"ה האט איר א טובה געטוהן [בשמים אחר פטירתה בב' אדר תרח"צ], אז זי האט דיך געקענט געבוירן... אבער א יאר פריער איז נאך די באבע ציפורה ע"ה אויך געווען איינמאל אין דארנא. מירל ע"ה [הרבנית מוויזניץ ע"ה] פלעגט צוריקפארן מיט די באבע ציפורה ע"ה קיין קעשינוב און בלייבן דארט אויף אפאר וואכן.

אדמו"ר שליט"א: למעשה איז מען שפעטער אויך געפארן קיין דארנא. כ'געדענק נאך אויך פון אלס קינד אז מ'איז געפארן קיין דארנא, שוין פון בוקארעסט.

ואישרה **הרבנית:** יא, מירל'ס חתונה איז דאך געווען אין דארנא. אבער דאס איז שוין געווען אן אנדערע 'דארנא' אינגאנצן... והמשיכה לספר בשם אחותה הרבנית מירל הנ"ל: זאגט זי אז איינמאל איז אנגעקומען א בריוו פון די מאמע'ן ע"ה און זי שרייבט אז דער טאטע האט אסאך פיבער ל"ע, כ'ווייס נישט וויפיל, און דער דאקטער האט מורא אז ס'זאל נישט ווערן קיין לונגען אנטצינדונג ח"ו, און ער וויל דאך גיין אין מקוה. זאל זי איהם שרייבן א בריוו בגזירת 'כיבוד אם' אז זי בעהט ער זאל נישט גיין אין מקוה.

מירל ע"ה זאגט אז א גאנצע נאכט האט די באבע געשריבן און געמעקט און געשריבן... אינדערפרי גייט זי אריין, זעהט זי אז זי נעמט דעם בריוו און צורייסט עס אויף פיצלעך. זאגט זי: "באבע, וואס טוסטו? האסט זיך געמוטשעט א גאנצע נאכט וויאזוי צו שרייבן!". זאגט זי: "הער מיך אויס מיין קינד, ער וויל דאך גיין אין מקוה נאר לשם שמים. אז איך וועל איהם זאגן אז נישט, וועט ער דאך האבן א מצוה פון 'כיבוד אם', לאז מיך איהם נישט פארדרייען קיין קאפ... זאל ער טוהן וואס ער פארשטייט און דער אייבערשטער זאל איהם היטן און פירן אויפ'ן גוטן וועג". דאס איז געווען די מעשה...

אדמו"ר שליט"א: איך 'ווייס' די מעשה אבער דו 'געדענקסט' די מעשה פון דעמאלס, ווען מירל האט דאס דערציילט... כ'האב אויך געהערט דעם נוסח, אז א גאנצע נאכט האט זי געקלערט וואספארא נוסח זי זאל איהם זאגן, אפשר יא און אפשר נישט, ביז זי האט זיך מיישב געווען אז ער זאל טוהן וויאזוי ער פארשטייט.

הרה"צ הרח"מ: דער בעלזער רב ז"ל איז אמאל געגאנגען ביז די מקוה, און זיך צוריק אנגעטוהן אהן זיך טובל'ן, ווייל דער טאטע האט איהם געזאגט ער זאל נישט גיין...

הרבנית מרחמס"ט נאנחה ברגשי געגועים עזים. ס'זענען דאך דא היינט אזויפיל גוטע זאכן, פארוואס בענקט זיך אזוי נאך דער אמאל?! כאשר הגיב הרה"צ הרא"מ: די גוטע זאכן היינט נעמט זיך פונעם אמאל - אישרו רבינו ואחותו גם יחד: יא, וואס ס'איז היינט דא גוטס איז עס פונעם אמאל! ואמר הרה"צ הרח"מ: מיין מאמע ע"ה פלעגט זאגן אז "מ'דארף זיך אנכאפן אין די זכרונות". הוסיפה הרבנית: די אייניקלעך פרעגן מיר שאלות... איך האב דאך נישט געהאט קיין סקול און ס'איז נישט געווען קיין טעלפאן, נו וואס האסטו געטוהן א גאנצן טאג? זאג איך: כ'ווייס נישט וואס כ'האב געטוהן...

אדמו"ר שליט"א: ווען ס'איז געווארן די טעלפאנען אין די קאר, האט מען נישט געקענט גלייבן אז אמאל זענען געווען טעלעפאנען נאר אין שטוב און נישט אין די קאר: "וויאזוי קען מען פארן איין נסיעה אהן א טעלפאן אין די קאר?"... בשעת מ'געוויינט זיך צו מיינט מען אז "אהנדעם קען מען נישט"!

מיין רביצין ע"ה פלעגט אייביג זאגן, אז אין א געוויסער זין איז זי זיך אביסל מצער פארוואס ס'זענען נישטא מער קיין "בריוון". זי האט גע'טענה'ט אז ווען מ'רעדט אפ אויפ'ן טעלפאן און מ'לייגט אראפ, איז עס פארטיג; אבער ווען מ'שרייבט א בריוו בלייבן זכרונות פון געוויסע זאכן און מ'ליינט עס איבער!

על כך הגיבה **הרבנית:** מיין שוויגער הרבנית ע"ה [א"ח כ"ק האדמו"ר רבי יוחנן מרחמס"ט-ירושלים זצ"ל] האט געזאגט פאר מיין מאן ז"ל: "כ'פריי מיך זייער אז כ'הער דיין קול, אבער ווען דו לייגסט אראפ דעם טעלפאן ווערט מיר קאלעמוטנע אויפ'ן הארץ. ווען דו האסט געשריבן א בריוו האב איך עס גענומען, כ'האב עס געליינט איינמאל און כ'האב עס געליינט צוויי מאל, און שבת נאכמיטאג האב איך עס נאכאמאל ארויסגענומען און געליינט, און אלעמאל האב איך צווישן די ווערטער געטראפן עפעס נייעס"...

יהושע [האדמו"ר מרחמס"ט-מאנסי] מיט זיין רביצין האבן מסדר געווען די אלע בריוון פון מיין מאן ז"ל, זיבעצן אזוינע ביכער [קלסרים]. מ'טרעפט טאקע דארט אוצרות. ווען מ'האט געדארפט אפשערן א קינד וואס איז געווארן צוויי יאר אום שבת, האט מען נישט

געדענקט צי מ'שערט פרייטאג צי זונטאג. האט מען ארויסגענומען דעם בוך פון יענע יאר [שנעשה האדמו"ר מרחמס"ט-מאנסי בן שנתיים בח"י חשון תשכ"ה] און מ'האט נאכגעקוקט וואס ער האט דעמאלס געשריבן פאר מיין שווער ז"ל, און ס'איז טאקע געווען פרייטאג.

אדמו"ר שליט"א: אזוי פלעגט מען נישט אפשערן פאר די צוויי יאר, נאר אויב ס'איז שבת אלס 'כבוד שבת'. ביי א 'חדר פירן' ביי די דריי יאר אויב ס'געפאלט שבת, איז נישט אזוי נאר פארקערט: מ'ווארט ביז נאך שבת, אלס 'שלוש שנים יהיה לכם ערלים'.

הרבנית הזכירה עוד משמחת נישואיה בכ' אד"ר תשי"ד. וואס ס'האט זיך דעמאלס געטוהן מיט די 'פאפירן'... ס'האט שוין געדארפט זיין די חתונה און מ'האט נישט געוואלט גיבן די פאפירן פאר מיין שווער ז"ל צו קומען קיין אמעריקא, און אויב ס'איז נישטא קיין חתונה האט דער חתן געדארפט צוריקפארן ביז פיר וואכן. האט דער שווער געשריבן א בריוו אז אויב מ'פירט בהשגחה אזוי, אפשר זאל מען מאכן די חתונה אהן איהם. אוי איז דער טאטע ז"ל געווען אויסער זיך, און ער האט איהם צוריקגעשריבן: מ'וועט מאכן נאך פראטעקציע מיט ר' אלימלך טרעס [מראשי עסקני אגו"י באמעריקא] וכדו', "אבער איך האב נישט געזעהן אזא זאך אז ווען דער אייבירשטער העלפט און ס'זענען דא עלטערן, אז מ'זאל מאכן א חתונה אהן די עלטערן!". ער האט בשום אופן נישט געוואלט אפשטימען א זמן החתונה ביז ער באקומט די פאפירן.

בנה האדמו"ר מראחמיסטריווקא-מאנסי: ער שרייבט אינעם בריוו: "לא נסיתי באלה ולא ראיתי כזה" ער האט דאס נישט געזעהן ביי זיין טאטן, "ולעשות דבר שלא ראיתי קשה לי להסכים", דאס קען ער בשום אופן נישט טוהן. כאשר העיר הרה"צ הרא"מ כי הרה"ק מרוזין זי"ע לא השתתף בחתונות בתו בעודו בחיים חיותו, הגיב רבינו: ס'נישט געווען קיין ברירה צוליב די גרעניצן, אבער אז מ'זאל זאגן לכתחילה אויף נישט?

הרבנית הוסיפה וסיפרה: דאס האט מיר ר' ישעיה ע"ה דערציילט, אז ווען מיין שווער ז"ל איז אנגעקומען און ער איז ארויס פון קאר, איז דער טאטע ז"ל געשטאנען ביים פענסטער דארט אויף בעדפארד עווניו אין וויליאמסבורג און ער האט געזאגט: "אה, דאס איז פון אונזערע"...

בנה האדמו"ר מראחמיסטריווקא-מאנסי: אדר איז א חודש פון רפואות, מ'דארף זעהן משפיע זיין א רפואה פאר מיין מאמע'ן תליט"א, שיש לה יסורים ל"ע על רגליה וכו'. כשאמר **רבינו:** ס'וואלט מיר אויך נישט געשאדט א רפואה בשלימות, הגיבה **אחותו:** וויאזוי פלעגט ר' משה גבאי זאגן? "דער אייבירשטער האט פאר יעדעם"... ואמר **רבינו:** ס'דא וואס שרייבן דעם שם מיט א ד', און ממילא איז אד"ר ראשי תיבות א'ני ד' ר'ופאך. כ'זאג אסאך מאל נאך וואס מ'ברענגט פונעם בוטשאטשער רב זי"ע אויף א געוויסע הוראה וואס ער האט געזאגט לטובה, אז ער האט געזאגט: "הגם כ'האב נישט געטראפן אזוי קיין מקור אויף דעם, אבער אויב מ'פסק'נט א גוטע זאך פאר אידן איז דער אייבירשטער זיכער מסכים צו דעם". כ'זאג דאס לגבי 'אדר', אבער דאס האט א מקור אויך.

וניחמה **הרבנית הצדקנית תליט"א:** המקום ינחם אתכם וכו', מ'זאל שוין נישט וויסן פון קיין צער און ס'זאל שוין קומען נאר גוטס פאר די גאנצע משפחה, און די גאולה שלימה זאל זיך געבן א רוק אהן - דאס וועט נאך זיין דאס בעסטע... ואמר לה **רבינו:** כ'האב געזאגט אז אויף דעם חודש שטייט דאך (אסתר ט, כב) החודש אשר נהפך להם 'מיגון לשמחה ומאבל ליום טוב', זדא"ה ס'זאל טאקע נתהפך ווערן מיגון לשמחה ומאבל ליו"ט, א רפו"ש און ס'זאלן טאקע זיין שמחות אי"ה.

הגה"צ ר' מנחם ארנסטער שליט"א ראש ישיבת ויז'ניץ-ב"ב, ד' תצוה:

הגר"מ ארנסטער: אז די רביצין ע"ה איז אוועק ל"ע איז עס יעדער אן אבידה פאר יעדן איינעם, אבער פאר מיין רביצין תליט"א ספעציעל. זיי האבן כמעט יעדן טאג גערעדט, און ביי יעדע שווערע צייט האט זי געגיבן א הייב אויף א טעלפאן צו איר און זיך אויסגערעדט אלע פראבלעמען וכו'. זי איז געווען ספעציעל נאנט מיט איר, מער ווי מיט די אנדערע שוועסטערס. ס'איז זייער שווער פאר איר יעצט.

מה נאמר ומה נדבר? דאז"ה זי זאל זיין א מליצת יושר פאר אונז אלע, פאר די גאנצע משפחה און פאר אלע אידישע קינדערלעך.

ונסתבבה השיחה אודות מנהג עריכת 'סעודת עניים'.

הגר"מ ארנסטער: כ'האב א בריוו וואס די באבע מרגלית ע"ה שרייבט צום זוהן דער תורת מרדכי זצ"ל צומארגנס פון מיין טאטנ'ס חתונה. דער זיידע דער אמ"ח זצ"ל שרייבט אפאר ווערטער אז ס'איז געווען א שיינע חתונה

וכו', און די באבע פלעגט שרייבן מער אויספירליך אזוי צוויי-דריי עמודים. שרייבט זי דארט אז דער טאטע [האמ"ח] האט שטארק געוואלט אז מ'זאל מאכן אן 'ארימע סעודה', און מ'האט איהם געזאגט אז ס'נישטא קיין וואס ווער ווען, ס'זענען נאר די פרענקען וכו'. אבער ס'איז איהם געגאנגען אין לעבן אריין און מ'האט צוזאמגעשטעלט ארימעלייט און מ'האט געמאכט אן ארימע סעודה. דער טאטע איז געגאנגען מיט'ן 'סויבל היטל' און ס'איז געווען מוזיק וכו'.

אדמו"ר שליט"א: ביי אונז איז דא עד היום מוזיק ביים ארימע סעודה. ביים חתן מאל נישט און ביים סעודת עניים יא. ביים חתן מאל איז אינדערהיים אויך געווען מוזיק. ושוחחו אודות חלוקת הכסף לכל אחד וסכומים הגונים לכל המוסדות וכו'.

הגר"מ ארנסטר: זי שרייבט דארט אויך אז ביי מיין טאטנ'ס חופה האט שטארק גערעגנט, ס'האט געגאסן ממש א מבול. דער זיידע איז נאכדעם אריינגעקומען אין 'ייחוד שטוב' און ס'האט געגאסן פונעם שטריימל... האט ער דעמאלס געזאגט: "כ'פארקויף נישט דעם רעגן פאר כל הון דעלמא!" [ב]. די באבע ע"ה שרייבט דארט אינעם בריוו, אז די שוויגער די באבע הינדא ע"ה, דעם אהבת ישראל'ס רביצין, האט זיך געבעטן אז ביי אירע קינדער'ס חתונות זאל רעגענען!..

אדמו"ר שליט"א: היינטיגע צייטן בעטן די קינדער אז ס'זאל נישט רעגענען...

הרה"צ רבי יצחק: דעם אהבת ישראל'ס רביצין איז דאך געווען א דזיקובער טאכטער, און ס'איז ידוע אז די דזיקובער רבי'ס זענען געווען פחדנים.

הגר"מ ארנסטר: דער שווער [הישוע"מ] ז"ל פלעגט זאגן: "כ'בין א דזיקובער אייניקל און כ'בין א פחדן".

הרה"צ הרא"מ: אבער דער זיידע דער אמרי חיים ז"ל איז נישט געווען קיין פחדן. נאכ'ן מלחמה איז דער אמ"ח געפארן אויף פארשידענע פלעצער, און דער זיידע דער ישועות משה ז"ל האט זיך געבעטן ער זאל נישט פארן. ווען מיין טאטע שליט"א איז געווען דעמאלס אין ארץ ישראל [תשל"א], איז להבחל"ח מיין מאמע ע"ה ארייין

ב. ראה 'מאיר החיים' (ח"ב עמ' שעט, ח"ג עמ' מו): "בי"ט באדר תש"ח התחתנה בת רבינו הרבנית בת שבע ארנסטר ע"ה בתל אביב.

"בינתיים נשמעו טפטופי גשם ולא חלף זמן רב עד כי גשם זלעפות ניתך ארצה. המשב"ק שראה את הנעשה בחוץ, ניגש אל מרן ואמר כי כעת אפשר כבר להמתין בסבלנות שהרי גשם חזק יורד. הגיב על כך רבינו: "נו, נלך לחופה!". והלכו לחופה עם מטריות שהועילו רק מעט עקב חוזק הגשם שחדר עד לשד העצמות, ואילו רבינו היה שמח למאוד". החופה התכופפה מכובד המים שעליה, והשטריימל של רבינו היה ספוג מים ומהדדים נטפו שפע של טיפות גשם. לאחר החופה חזר מרן לאכסניתו הסמוכה אצל ר' ישעיה לייב רוזנר ז"ל, והלה בראותו את השטריימל התבטא בתמיהה ובצער: 'האיך ילך הרבי לסעודת החתונה עם שטריימל רטוב כזה?!'.

ברם מרן עם צהלה בפני קדשו ענהו: "ישעיה לייב! **מה אתה מבין בגשמי ברכה? את הגשם הזה אינני מחליף בשום דבר, ואיני מוכר אותו תמורת הרבה מיליונים. אתה דואג על השטריימל שלי שנרטב, היודע אתה כמה שוה בעיני הגשם הזה?! איזו סגולה יש בגשם הזה?! סגולה גדולה לבנים ובני בנים טובים ויראי ה'!".**

מרכז ייעוץ ועזר לענייני חינוך ונפש דחסידי סקווירא
מענה טלפוני כ"ד שעות ביממה: 845.444.1711

מרכז ייעוץ
ייעוץ ועזר לעניני חינוך ונפש
דחסידי סקווירא

~ אצ"ק רוחי על זרעך וברכתי על צאצאיך ~

ברחשי ידידות וחיבה יתירה, וברגשי כבוד והוקרה, מקרב ולב בשמחה ואורה,
נביע מז"ט לידידנו איש החינוך אשר ה' מצליח בידו, הצלחת התלמידים כל
רצונו זהו כבודו, ברוב כשרון ומומחיות תמיד בכל נפשו ומאודו, מסור בלו"נ לכל תלמיד כאילו היה בנו יחידו

כש"ת הרב צבי קאפל אונגאר שליט"א - ממייסדי ובריח התיכון של "מרכז הייעוץ"

לרגל השמחה במעונו בהולדת בנו יקירו שי' למזלא טבא

לעת כזאת נביע רגשי התפעלות והערכה גדולה מאשר עינינו רואות את גודל מסירותו בכל לו"נ יומם ולילה לא ישבות בדעת ותבונה ומקצועיות רבה מהתייסדות 'מרכז הייעוץ' ועד היום, לא נח ולא שקט בנאמנות עצומה לסדר כל פרט צעד ושעל שא"א לפורטם כי רבים הם והכל שלא ע"מ לקבל פרס

איחולינו הנאמנים ברגשי הערכה, שבכל פעולותיו האדירות תשרה ברכה, ולרוות רוב נחת מכל יו"ח יזכה.

המאחלים בלו"נ: חברי וועד "מרכז ייעוץ ועזר"

פרעגן דעם אמרי חיים ז"ל צי מ'קען פארן צום קבר יוסף הצדיק אין שכם. ער האט געזעהן אז מ'טענה'ט זיך צי ס'איז א סכנה ח"ו, האט דער אמ"ח געזאגט: "יוסף הצדיק? עה, אין שום פחד! תסעו לשלום ותחזרו לשלום!".

הרה"צ הרח"מ: דער אמ"ח איז דאך געפארן אמאל קיין 'עזה' [לציון הרה"ק רבי ישראל נג'ארה זצ"ל מחבר הזמר 'קה ריבון עלם']!..

הגר"מ ארנסטר: אבער מיט א פליגער האט דער אמ"ח מורא געהאט צו פארן. אפילו אום תשי"ח ער איז געפארן מיט א שיף קיין אמעריקא און צוריקגעפארן מיט'ן שיף. נאר דאס לעצטע מאל וואס ער איז געפארן קיין שווייץ אום תשכ"ג, האט דער דאקטער איהם נישט געלאזט פארן מיט'ן שיף ווייל ס'איז צי א שווערע נסיעה און ער איז געווען נאכ'ן סטראוק ל"ע, איז ער געפארן מיט א פליגער. און אין שווייץ האט ער געהערט אז א שווייצער פליגער איז געפאלן, האט ער געזאגט: "כ'פאר נישט צוריק מיט'ן פליגער". א שיף איז נישט געווען יעדן טאג, האט ער געווארט ביז ס'איז געווען א שיף און ער איז אנגעקומען קיין ארץ ישראל אום "ערב ראש השנה"!.. סליחות 'זכור ברית' ערב ר"ה בייגאכט האט ער געזאגט אין יפו.

אדמו"ר שליט"א: קומענדיג קיין אמעריקא אום תש"ח זענען אונז אויך געקומען מיט א שיף, אבער נאכדעם איז דער טאטע ז"ל געווען פון די ערשטע וואס האבן מתיר געווען דעם עולם צו פארן מיט א פליגער.

הגר"מ ארנסטר: דער סאטמארער רב זצ"ל האט אויך מורא געהאט צו פארן מיט א פליגער. כ'האב א בריוו וואס דער זיידע ז"ל שרייבט פאר'ן שווער ז"ל, ווען ער האט אנגעפרעגט אז ער דארף פארן צו א חתונה אין לאנדאן, שרייבט ער איהם: "יעדן איינעם וואס פרעגט זאג איך צו פארן מיט'ן שיף, און דיר וועל איך זאגן צו פארן מיט'ן פליגער? זאג איך דיר זאלסט פארן מיט'ן שיף"...

אום תשכ"ב בין איך געפארן מיט'ן זיידן ז"ל קיין שווייץ, און זעקס טאג איז מען געזיצן אויפ'ן שיף!

אדמו"ר שליט"א: דער טאטע ז"ל האט געזאגט אז ער האלט אז א קאר איז א גרעסערע סכנה ח"ו ווי א פליגער. ס'איז א דבר פשוט וואס מ'זעהט עד היום: דא אין אמעריקא ווען מ'קוקט פאר ס'הייבט זיך אהן דער זומער מיט די חגאות, זאגט מען פאראויס לכתחילה וויפיל הונדערטער גייען נעבעך אומקומען ר"ל פון קאר עקסידענטן! דער אייבערשטער זאל אפהיטן.

הרה"צ הר"י: ער האט אויך געהאלטן אז א מקום סכנה דארף מען וואס שנעלער דורכגיין.

אדמו"ר שליט"א: דאס אויך.

הגר"מ ארנסטר: מ'דארף האבן סיעתא דשמיא אזוי צי אזוי.

אדמו"ר שליט"א: דאס איז זיכער. ווען מ'האט גערעדט אז א קאר איז א סכנה ר"ל, האט דער טאטע ז"ל געזאגט

מפעל "הקשר" דשיכון סקווירא / מחנכים פרטיים לבחורי הישיבות

~ כי אצ"ק מים על צמא ~

ברגשות הומים, איחולים נעימים, לידידנו עוז מחנך דגול ונלהב לילות כימים, משליך נפשו מנגד בכוחות עצומים, לרומם קרן בחורי הישיבות בכל הזמנים, עומד לימין כל תלמיד לסדר הכל לטובה בסבר פנים, מסור בלו"נ להצלחת מפעלנו בכל מיני אופנים

כש"ת הרב צבי קאפל אונגאר שליט"א - רוח החיים של מפעל "הקשר" דפה

לרגל השמחה במעונו בהולדת בנו יקירו וחביבו שי' למזלא טבא וגדיא יאה

איש החינוך המומחה הרב קאפל שי'! מלאים אנו התפעלות עמוקה ממסירות לבו ונפשו ברוב כשרון ותבונה לעמוד על משמר עלייתו והצלחתו של כל תלמיד ותלמיד בס"ד בגשמיות וברוחניות לפי רמתו ומצבו באמצעות המחנכים הפרטיים בקרב ישיבותינו הק'

ברכות התורה וזכות הרבים יבואו ויתקיימו אצלו, ואך ששון ושמחה ישמע באהלו, ויהי שלום לכל אשר לו, ויזכה לגדל ולחנך כל יוצאי חלציו היקרים, בנקל ובנחת בעושר וכבוד בלי מצרים, עדי נאוו רגלי מבשר בראש ההרים.

המשתתפים בשמחתו: יהושע בייער-מונק, מרדכי בערגער ומנחם מענדיל ראזנבערג / בשם מחנכי המפעל והורי התלמידים

א ווערטל: "ווען כ'וואלט געקענט פארן מיט א פערד און וועגעלע אזוויי אמאל וואלט גוט געווען". אבער נאכדעם האט ער געזאגט: "וואס וועל איך האבן אז איך וועל פארן מיט א פערד און וועגעלע, און אין די גאס וועט יעדער פארן מיט קארן? בלייבט דאך עס די זעלבע סכנה ח"ו"...

הרה"צ הרח"מ: כ'האב אסאך מאל געהערט פון מיין מאמע'ן ע"ה, אז ביי די מלחמות אין ארץ ישראל ווען ס'האט געקלונגען אז מ'דארף לויפן אין די בונקערס, האט דער זיידע ז"ל איר געשיקט זי זאל קודם גיין העלפן איינעם זיך באפארענען, אן אלמנה ל"ע וואס האט געהאט א שטוב מיט קינדער וכדו'. בשעת ס'האט שוין געקלונגען, איז זי קודם געלאפן העלפן אן אנדערע משפחה! ביי וועלכע מלחמה?

אדמו"ר שליט"א: נישט אום תש"ח, מסתמא שפעטער ביי די סיני מלחמה אום תשט"ז.

ואיחל רבינו: דאז"ה אז פון היינט אהן זאלן זיין נאר שמחות, וישישו בשמחה.

מבשר ואומר

שבת ראשונה באכסניית הקודש במאליבו:

- בני המשפחה ונאמני ביתו נאוה קודש של **כ"ק רבינו** זכו לשבת עילאית ויום מנוחה וקדושה בשב"ק חוקת שעעל"ט במחיצת הקודש באכסניה של תורה בעיירת מאליבו שבקליפורניה. התפילות והטישן בחוג מצומצם של שלוש-עשרה איש התקיימו בחדר הגדול רחב-הידיים שבבית בהתרוממות רבה, ללא שום שינוי מהרגיל בשאר שבתות השנה בהשתתפות אלפי חסידים.

להלן סדר הכיבודים בקצרה: הש"ץ למנחה בערש"ק היה הרה"ח ר' **אהרן משב"ק**, ולקבלת שבת ניגש הנכד פרע"ח הרב **אהרן מנחם מענדיל טווערסקי** בן האדמו"ר מראחמיסטריווקא-מאנסי. לשולה"ט הופיע **רבינו** בשעה 12:00 ועל ניגוני הזמירות ניצח מוה"ר **מרדכי גרינוואלד** שמש ביהמ"ד: 'מנוחה ושמחה' בלחן הרח"ד בלום ע"ה, ואח"כ עברו כל הנוכחים לנתינת לחיים, 'קה ריבון' בלחן טל וגשם ו'צור משלו' בלחן 'ובמקהלות' של רמ"י דירנפעלד, אחר 'קה אכסוף' כובד **כ"ק האדמו"ר מראחמיסטריווקא-מאנסי** חדב"ן בברהמ"ז על הכוס. אחר רקידה בניגוני 'קול רנה' ו'ואני אשיר עוזך' נתן **רבינו** משיירי תפוחו לבנו הרה"צ רבי **אהרן מנחם מענדיל** ולחדב"ן **האדמו"ר** וחילק תפוחים לכל הנוכחים, הגישו באנדלעך לרגל ה'שלום זכר' לנין רבינו בהיוולד בן-בכור לנכדו פרע"ח הרב **שלום גרויס** חתן הרה"צ רבי **יצחק** ועברו כולם לאיחולי לחיים לכבוד השמחה, ניגנו בהכנה 'אדון השלום', הרה"ג ר' **שלום משה איינהארן** חבר בד"צ משפטי צדק דפה וכותב הדא"ח כובד בפתיחת הד"ת **ורבינו** השמיע פתגמין קדישין במשך כארבעים דקות.

בבוקר יום שב"ק ניגש השמש **ר"מ גרינוואלד**

בית המדרש וחצר הקודש של כ"ק רבוה"ק נבג"מ - סקווירא אוקריינא

הזדמנות פז נדירה ומיוחדת במינה

הודעה היסטורית ונעלה, לאנשי שלומינו הנודעים לתהילה, כבירי המעש והפעולה, למען חצר רבוה"ק שרפי מעלה

מע"כ אנשי שלומינו די בכל אתר ואתר הע"י - כל אחד בשמו הטוב יבורך

לפני **חמש שנים** זכתה הנהלת ה"**הויף**" הקדוש בזכיה נדירה, שכל נדיבי הלב שתרמו **י"ב אלף דולר** לצורך גמר מקח רכישת חצר קדשו של מרן מהר"ד זי"ע באוקריינא, זכו בשעתו לקבל מתנת קודש

י"ב מצה - מידי קדשו של כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

בצירוף טללי ברכה לשמירה ולהצלחה בבני ברוכי וחיי ארוכי ומזוני רוויחי וכל מילי דמיטב

כיום נותרה רק "**מצה שלימה אחת**" מסך י"ב המצות שנועדו אז לתומכי ההויף, ומני פסח תשפ"ג שעעל"ט **אין שום אפשרות לע"ע לקבל "י"ב מצה שלימה"** גם לנרשמים אצל המשב"ק, ועל כן

התורם סכום כפול של כ"ד אלף דולר למען ה'הויף', יזכה לקבל את ה"י"ב מצה" מידי הקודש

נא לפנות בהקדם לחבר הוועד מוה"ר **דוד חיים הערמאן** שי': 845.548.1503 / **וכל הקודם זכה!**

איחולנו הנאמנים ברגשי הערכה, שיגן עליכם זכות רבותינו הק' זכר צדיקים לברכה, במדה גדושה אלף פעמים ככה.

בלבב מלא רגשי ברכה והכרת הטוב; **חברי ועד ה"הויף" הקדוש של רבוה"ק נ"ע**

לפסוד"ז, **הגרש"מ איינהארן** לשחרית, הרה"ח ר' **בינוש משב"ק** שימש כבעל קורא ובעליות לתורה כובדו: הרה"צ **הרא"מ**, **הר"א משב"ק**, **האדמו"ר מרחמס"ט**, **הר"ב משב"ק**, פרע"ח **הרא"מ טווערסקי**, ששי **כ"ק רבינו**, **הגרש"מ איינהארן**, ואיש ההצלה מוה"ר **יעקב יוסף** ברי"מ **אונגער**, אחרון הרה"צ רבי **יצחק**, מפטיר העסקן מוה"ר **שלום בער פישל**, הגבהה **מרן אד"ש** וגלילה **ר"מ גרינוואלד**, ולמוסף עבר הרה"צ רבי **אהרן מנחם מענדיל** לפני התיבה.

בעריכת הטיש דעתיקא קדישא בשעה 6:15 ניגנו 'יום זה מכובד' בלחן הדור נאה, בבהמ"ז נתכבד הרה"צ **הראמ"מ**, ולמנחה ניגש הרה"ח ר' **דוד משב"ק**, וכיבד בעליות את מוה"ר **פינחס אונגער**, את העסקן מוה"ר **נפתלי ליובער**, ואת **הר"ד משב"ק**, וגלילה מוה"ר **יהושע גאלדקלאנג**. בהגבה"כ לקידוש ברעוא דרעווין בשעה 8:55 כובד הנכד פרע"ח הרב **אהרן מענדיל**, 'הערינג' חילק **רבינו** לכל הנוכחים ושוררו לבי ובשרי, 'דרור יקרא' בלחן ארפא משובתם, בהגבה"כ לברהמ"ז כובד הרה"צ **הראמ"מ** שגם התפלל מעריב לפני התיבה, בהגבה"כ להבדלה כובד **האדמו"ר מרחמס"ט** ובשירת 'המבדיל' כובד **ר"מ גר"וו**.

שמחת הברי"מ לבן פרע"ח הר"ש גרויס

➢ בשפתי רננות ושירי תשבחות נחגגה פה בשיכון שמחת ברית המילה של נין **כ"ק רבינו**, בן בכור שנולד למז"ט בשב"ק קרח שעעל"ט לנכדו פרע"ח הרב **שלום גרויס** בן הרה"צ ר' **אברהם משה גרויס** אבד"ק קערעסטיר מפה וחתן הרה"צ רבי **יצחק**, שנכנס בבריתו של אאע"ה ביומא דשבתא פרשת חוקת העעל"ט בראשות הסב הרה"צ **הר"י** שהגיע ממאליבו לעשות את השבת עם אלפי תושבי השיכון לרגל השמחה במעונו.

בליל ששי נערך ה'וואך נאכט' במרתף בית הרה"צ רבי **יצחק** שגם חילק מטבעות לכל הבאים בשליחות קדשו של **כ"ק רבינו** שכבר מסר את מטבעות הברכה והשמירה לפני נסיעתו לקליפורניה ביום ב', ואחר חצות נטלו ידיים לסעודת ה'וואך נאכט'. גם באכסניית הקודש במאליבו נכנסו הנוכחים לקו"פ אחר מעריב ועברו בסך לקבל מטבע קודש מידי **רבינו** לרגל ה'קריאת שמע ליינען'. מסיבת ה'שלום זכר' התקיימה בליל שב"ק חוקת שעעל"ט בעת אסיפת מרעים של המוני אנ"ש בהיכל ביהמ"ד הגדול דפה, בראשות הסב הרה"צ **הר"י** שאמר 'כל מקדש' חו"ק והשמיע דברי תורה וסיפורי צדיקים על פרשת והילולי השבוע, כיבד את חתנו **אבי הבן** בברהמ"ז על הכוס, חילק תפוחים לשאר בעלי שמחה וכל הציבור עברו לנתינת לחיים לרגל השמחה.

בצפרא דשבתא כובד **הרה"צ** בהוצאה והכנסה, ששי והגבהה והתפלל מוסף לפני התיבה, ואח"כ נערך מעמד הברית לנכדו רך הנולד בהשתתפות קהל רב. הסב רבי **יצחק** כובד בסנדקאות, הרה"ח ר' **אהרן מרדכי קאהן** היה המוהל, ובברכות כובד הסב **הגרא"מ גרויס** אבד"ק קערעסטיר ונקרא שמו בישראל **'מאיר יהושע'** ע"ש בעל ההילולא שלמחרת הרה"ק האמרי נועם מדזיקוב זי"ע וע"ש הרה"ק הישועות משה מויז'ניץ זי"ע. ב'קידושא רבא' לרגל השמחה שוררו

מפעל התורה **שארית לפינחס העולמי** דחסידי סקווירא
ע"ש הרה"ק ר' פינחס מאסטילא זי"ע הי"ד | **בנשיאות כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א**

רבותי, ההרשמה למבחן הרביעי החלה!

בני תורה, בעלי בתים, אברכי כולל, עסקני ציבור, זקנים וצעירים!

עם התקרב יום המבחן השנתי השלישי ביום **א' פינחס** הבעל"ט, כאשר אלפי אנ"ש יקצורו אי"ה פרי עמלם שזרעו בדמעה בכל מקצועות התורה בסיפוק עצום

שמחים אנו להודיע לכל אנשי שלומינו בכל בתי מדרשינו ברחבי תבל, כי

נפתחה ההרשמה למבחן הרביעי של תשפ"ד

שייערך אי"ה ביום **ה' נצו"י כ"ג אלול** הבעל"ט להיבחן בכל מקצועות התורה בכל ריכוזי אנ"ש

~ ניתן להירשם עד יום **חמישי פרשת עקב, ח"י מנחם אב** הבעל"ט ~

תשלום מיידי • קשר ישיר עם כל נבחן • כל מקום שלבו חפץ • כל רבע שנה

החכם עיניו בראשו להזדרז ולהירשם אצל נציגי המפעל בכל שטיבל

בטלפון: 845.354.9555 / או במייל: Office@SLHaolumi.org

ארה"ב וויליאמסבורג • בארא פארק • לעיקוואוד | מאנטריאל **ארה"ק** ירושלים • בני ברק • בית שמש • ביתר **אייראפע** לאנדאן • מאנטשעסטער • אנטווערפען

כמה ניגוני חדוה ועברו לנתינת לחיים לבעלי השמחה. סעודת הברית נערכה כנהוג בעת סעודה שלישית ברוב עם בהיכל ביהמ"ד, במהלכה אמר הרה"צ **הר"י** את הזמירות חו"ק, ניגנו 'יום ליבשה' בלחן מוה"ר **יהושע ברויער** המלחין לבית סקווירא, בברהמ"ז כיבד רבי **יצחק** את מחותנו הסב **אבד"ק קערעסטיר** שגם אמר את ה'הרחמן' לברי"מ, ואחר מעריב קידשו את הלבנה ועברו לאחל שבוע טוב וחודש טוב לפני **הרה"צ** שהבדיל אח"כ על הכוס בביהמ"ד.

מסע הרה"צ הרי"י לציוני הקודש בפולין ואונגערן

➢ שבעה ימי תפילה רוויי התעוררות וספוגי התעלות חוו בני הקבוצה הנכבדה של כשמונים אברכי אנ"ש מרחבי תבל שהצטרפו והתלוו אל הרה"צ רבי **יעקב יוסף** במסעו המרגש והמרומם **'תתקבל צלותהון'** לקברי הקודש של אבותיו מרנן רבוה"ק נ"ע בערי פולין רומניה והונגריה, להכנה והזמנה לקראת נישואי בנו יקירו וחביבו החתן כמר **זאב** בי"ז מנחם-אב הבעל"ט. הרה"צ **הרי"י** יצא לדרך עם פמליית הנוסעים ביום שני חוקת שעעל"ט, בתחנת הביניים ב**מינכן** שבגרמניה טבלו במקוה והתפללו שחרית בשדה התעופה ומשם המשיכו בטיסה בואכה רומניה לשם הגיעו בצהרי יום שלישי.

בשני אוטובוסים נוחים וממוזגים נדדו החסידים בדרכים תוך הזנחת צרכי הגוף והתמקדות במזון הנפש כהכנה דרבה לקראת פקידת קברי קדושי העליונים כאשר שני המשפיעים הרה"ח ר' **שלמה דוב הערצל** משגיח רוחני דישיבתנו הק' ברכת יעקב ומארגן הנסיעה הרב **שמואל חיים יעקב גרובער** מראשי מכון משכנות יעקב משמיעים דיבורי וסיפורי צדיקים בשני האוטובוסים שנקראו 'קיעלץ' ו'ליזענסק' לפני ההגעה לכל ציון וציון. תחילה פקדו את בית החיים בקלוזנבורג אצל ציוני רבי **יעקב שמשון קנר** זצ"ל מטשחויב והרבנית חיה חנה ע"ה, ורבי **לוי משה יהודה מבראד-ראדוויל** זי"ע סב החתן. משם נסעו לציון **המראה יחזקאל** זי"ע בקארלסבורג, משם לעיר דעעש ציוני בנו **המעגלי צדק** ובניו רבי **משה מדעעש** ו**הכנסת יחזקאל** זי"ע, ולינת לילה בסיגוט.

בבוקר יום ד' אחר שחרית פקדו את ציוני הקודש של **צדיקי בית סיגוט** ושם גם מנו"כ הרבנית של המראה יחזקאל ע"ה, ואח"כ עברו את הגבול לאונגערן ונסעו לציון רבי **יצחק אייזיקל בקאלוב** זי"ע כאשר בדרך השמיע הר"צ **הרי"י** שיחת פתיחה והכנה במעלת התפילה על קברי צדיקים, בדרך לציון רבי **ישעיה'לע** זי"ע בקערעסטיר דרש נכדו פרע"ח הרב זושא האגער חתן הרה"צ הרי"י, ואחר הפסקה נסעו לציון **הישמח משה** זי"ע באוהעל, ואחר טבילה התפללו מנחה ומעריב כאשר **הרה"צ** מכהן כש"ץ במשך כל הנסיעה כמובן, ובחצות הלילה הגיעו לאכסניה ברימנוב אשר במדינת פולין. במעמד הכנה אחר שחרית בבוקר יום ה' השמיע הרה"צ הרי"י דברי התעוררות לפני העלייה לקברי הר"ר **מענדל'ע** ותלמידו רבי **הערשל'ע מרימנוב** זי"ע שם הרקיעו שחקים בשירת 'והאר עינינו' בלחן הרצ"ה מרימנוב, ואחר פקידת ציון **הבני יששכר** זי"ע בדינוב טעמו פת שחרית בבנין הכנסת האורחים. אח"כ יצאו לדרך ופקדו את ציון **הדברי יחזקאל** זי"ע

בשינאווא, את ציוני **רבי שלום שכנא** ו**המהרש"ל והחוזה** זי"ע בלובלין, מנחה ורקידה בבנין **ישיבת חכמי לובלין**, ציוני **המגיד העבודת ישראל** ובנו **הבאר משה** זי"ע בקאזניץ אחר דברי התעוררות מפי **הרש"ד הערצל**, ואחר ארוחת ערב הגיעו ללינת לילה בליזענסק.

ביום וערש"ק אחר שחרית נסעו לציון **הזרע קודש מראפשיץ** ורבי **אלעזר לאנצוטער** זי"ע בלאנצוט, מזמור תהלים ושירה בביהמ"ד של הלובלינער זי"ע בעיר ושבו לליזענסק שם עשו את השבת המרוממת. בשעה שש בפניא דמעלי שבתא התאספו כולם למסיבת הכנה והתעוררות והרה"צ רבי **יעקב יוסף** הלהיב את הלבבות בדברי כיבושין במשנת הרבי ר' אלימלך זי"ע, ואח"כ עלו בחרדת אלוקים לציון המצויינת של הנועם אלימלך שם הרתיח הרה"ג ר' **אלכסנדר אוסטערליץ** את נפשות החסידים וניגנו בהתעוררות את ניגון הרי"מ מזלאטשוב ו'היום הרת עולם', אמרו מזמורי טשערנוביל עם נחלי דמעות וניגנו 'תתקבל צלותהון' וכבר הגיעה שעת הדלקת נרות שב"ק.

דל העט מלתאר את רגשי הקודש אשר המו בלבבות אנ"ש במהלך כל השבת המרוממת **שב"ק חוקת-טהרה** בצל קדשו של הרבי ר' אלימלך זי"ע בבנין הכנסת האורחים ב**ליזענסק** סמוך ונראה לציון הקדוש המסוגל כל כך לתשובה ולישועה. לקראת השבת הגיעו במיוחד עוד כשמונים אורחים נוספים מאנ"ש ויחדיו הגיעו המשתתפים למספר שיא של למעלה ממאה וששים איש בלעה"ר, ולשם כך הוקם שאטער מיוחד לאכלס את כל הציבור לסעודות השבת שנערכו בצוותא חדא מתוך התרוממות גדולה ברוב פאר ויופי לכבוד שב"ק, בעוד התפילות הנלהבות התקיימו בביהמ"ד בעיר, בראשות רבי **יעקב יוסף** שעבר לפני התיבה לקבלת שבת ומוסף וכן אמר את כל הזמירות חו"ק בעת הסעודות.

במהלך הסעודות הנעלות ובאסיפת מרעים ובקידושא רבא נשאו דברים נחמדים הרה"ג ר' **יעקב אייזנבערגער** דומ"ץ ב"ב, הרה"ג ר' **אלכסנדר שטערנבערג** דומ"ץ וועסלי הילס, פטרון הנסיעה הנדיב מוה"ר **יודל גרינוואלד** שגם כובד בברהמ"ז בליל שב"ק, עסקן הנסיעה מוה"ר **יודל בירנהאק**, הרה"ח ר' **יוסף מאיר זילבערמאן** מראשי עסקני אנ"ש במאנטריאל. **הגר"ס אוסטערליץ** השמיע שיעור נפלא בפרקי אבות במשנת המרא דאתרא הנוע"א; בסעודה שלישית השמיע הרה"צ **הרי"י** מדברותיו שיחה מופלאה על יסודי עבודת ה' בתורת החסידות, חילק הערינג ובתום סדר הזמירות קמו לרקוד בניגוני שמחה כ'פארשפיל' להחתן-דנן כמר **וועלוול**. במוצש"ק נערכה מסיבת מלוה מלכה רבתית עם סיפורי צדיקים כמנהג חסידים.

אחר תפילת שחרית באשמורת בוקר יום ראשון בלק, יצאו כלל האורחים החדשים גם ישנים בארבעה אוטובוסים למסע תפילות לציוני שני קדושי עליון בעלי ההילולא של היום ח' תמוז: בדזיקוב לציון הרה"ק **האמרי נועם** זי"ע, ובקיעלץ לציון הרה"ק **המאמר מרדכי מקוזמיר** זי"ע. בהגיעם לקיעלץ חיכתה לפמליית הנוסעים טעימה בהרחבה בשאטער מיוחד שהוקם לכבוד אורחי ההילולא, ואח"כ ניגשו בחרדת קודש לאוהל הקדוש של מופת הדורות **רבי מאטעלע קאזמירער** זי"ע ובמשך שעתיים וחצי שפכו ליבם כמים במעמד בוקע רקיעים לפי הסדר המיוחד שביקש הרה"ק בצוואת קדשו, כאשר רבים מאנ"ש ברחבי תבל השתתפו במעמד התפילה וההתעוררות ע"י שידור חי. תחילה שוררו 'הקשיבה', **הגר"ס אוסטערליץ** הלהיב בדברי כיבושין על גודל השעה, ואחר שירת 'היה עם פיפיות' פתחו במזמורי טשערנוביל בבכיות קורעות לב, והמשיכו בפסוקי תמניא אפי לפי אותיות שמו הקדוש.

אח"כ ניגנו 'רבוש"ע האב שוין רחמנות', ושוב דרש **הגר"ס אוסטערליץ** במעלת הצדקה לקופת **'מאמר מרדכי'** כפי רצון בעל ההילולא, ובעת שירת 'הזכירו' הקריא הרה"צ **הרי"י** את רשימת שותפי הקופה להחזקת משפחות אנ"ש בארה"ק. שוב פתחו באמירת ספר רביעי שבתהלים, הקפות ז"פ באמירת אנא בכח,

אידיש גערעדט:

שפאלטן הימלען!

מוצאי שבת ביוד"ק 11:55

חסידי סקווירא אויף מבשר ואומר ביים אור החיים הק'

יה"ר ע"י **דומ"ץ וועסלי הילס**, וסליחות י"ג מידות 'השם השם' ע"י **דומ"ץ בני ברק**, הגר"ס לימד את פרקי המשניות כפי סדר הצוואה ואח"כ עברו להגיש את הקוויטלעך לידי הרה"צ **הרי"י** שנשאר גם ביחידות בתוך האוהל לכמה דקות. בחצות היום נטלו ידיים **לסעודת הילולא** מרוממת באולם רחב-ידיים בעיר באדיבות הנדבן ר' יודל גר"ו הנ"ל, שם גם חגגו שמחת סיום מסכתא שנלמדה ע"י כל משתתפי המסע בהשתדלות מוה"ר **אהרן אברהם שווארץ** יו"ר שארית לפינחס העולמי, **הרה"צ** סיפור מגדולת המאמר מרדכי זי"ע ואחר ריקודים עילאיים עברו לנתינת לחיים. בקיעלץ גם נפגשו עם עוד קבוצות אנ"ש שהגיעו מרחבי ארה"ק להשתטח על קבר איש האלוקים.

בשעה 3:30 אחה"צ המשיכו לקברי הצדיקים ב**גארליץ**, **צאנז** שם טבלו והתפללו מנחה, ומשם ללינת לילה ב**קראקא**. לפנות בוקר יום ב' העתירו רחמי שמים על קברי הצדיקים בביה"ח העתיק והחדש, ואח"כ התפללו שחרית בפאליש של ביהכ"נ הרמ"א בכמה קבוצות, ומשם הפליגו משדה התעופה הביתה. רגשי ההתעוררות ורשמי המסע ימשיכו ללוות את המשתתפים המאושרים עוד ימים רבים ויה"ר מ'זאל האבן גע'פועל'ט אלעס גוטס ובמהרה יקיצו וירננו שוכני עפר בביאת מלכא משיחא בב"א.

ביהמ"ד צמח דוד דחסידי סקווירא - וויליאמסבורג | קופת "עזרה וחסד" / בנשיאות כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

~ לחיי"ם ולכבוד צב"י תפארה ~

לשוננו רנה כהמון גלים, ברגשי ידידות והוקרה בשיר והילולים, אמע"כ ידידנו איש חי ורב פעלים הנודע לתפארה, עסקן נלהב ללומדי תורה, מסור בלו"נ למתפללי הקלויז במדה יתירה, ובמיוחד עומד לימין כלל אנ"ש במסירות גמורה

כש"ת מוה"ר חיים הערש אונגער הי"ו - מגדולי אישי החסד והמעש בקרב אנ"ש בוומב"ג

לרגלהשמחה במעונו באירוסי בנו יקירו החתן המו"מ בתוי"ש כמר שלום יוסף נ"ו עב"ג הכלה המהוללה שתחי' למזלא טבא

ואלפי תודות על עמדו בלו"נ מאחורי כל מסיבה מגבית ושמחה בקלויז בהכנת מאכלי עריבות, ומאכלי שבת בקיץ העולים על שלחן מלכים

יה"ר שתזכה להמשיך הלאה בטוב ובנעימים, לרוות רוב נחת בזכות מעשיך העצומים, לחדוות ימים ושנות עולמים.

*המאחל ברגשי שמחה ; **מנחם מענדל בן ציון ראטהשילד** - בשם כל המתפללים מטובו*

נישט חרוסת

נאר יחץ...

ביז זונטאג ביוד"ק כחצות הלילה:

גרויסע סעט - $129 ~~$258~~ | קליינע סעט - $117 ~~$225~~

רופט מכון תורת אור החיים אויף 845.678.8968

גליון השבוע נתנדב על ידידנו **הרוצה בעילום שמו** שי'

לרגל שמחת אירוסי בנו החתן למזלא טבא וגדיא יאה

יה"ר שירוה רוב תענוג ונחת דקדושה מכל יוצ"ח מתוך בריות גופא ונהורא מעליא